

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Roman Brejcha**

NÁZEV PRÁCE: **Pohřebiště ve Vratislavském paláci v kontextu raně středověkých funerálních aktivit malostranského suburbia**

TYP PRÁCE: **diplomová**

AUTOR POSUDKU: **Kateřina Tomková**

TYP POSUDKU: **vedoucí práce**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **velmi dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **výborně**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **dobře**
4. Strukturování práce: **výborně**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **výborně**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **výborně**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **velmi dobře**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **výborně**

Návrh výsledné klasifikace: výborně

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Předložená práce sleduje dvě roviny: 1. zpracování konkrétního pohřebiště ve Vratislavském paláci, které je v současnosti nejrozsáhlejším malostranským pohřebištěm, 2. funerální aktivity malostranského suburbia. R. Brejcha se seznámil s veškerou dochovanou dokumentací k výzkumu, která mu byla zpřístupněna pracovníky archeologického oddělení NPÚ, úz. pracoviště Praha. Informace, dochované v jednotlivých typech dokumentace velmi nerovnoměrně, převedl jednak do podoby jednotné databáze, jednak do podoby strukturovaného katalogu. Připomeňme, že se přitom mohl opírat pouze o vzory katalogů středohradištních pohřebišť, neboť vhodný vzor pro publikaci

mladohradištního pohřebiště, jakým je pohřebiště ve Vratislavském paláci, neměl k dispozici. Katalog dále obsahuje popis raně středověkých sídlištních objektů starších než pohřebiště. Údaje jsou logicky uspořádány, popis je jednotný a výstižný. Neméně podstatnou součástí práce je kritika pramene, bez níž by nebylo možno přistoupit k vyhodnocení, ať již v detailech, tak při obecnějších úvahách. Projevuje se již jak v katalogu, tak v samostatné subkapitole 3.2.4. Právě výsledky této fáze naznačují omezené možnosti některých typů analýz.

Autor práce v různých fázích práce optimálně využívá softwarových možností. K přínosům patří vybudování prezentace stratigrafických sekvencí lokality, tvůrčím způsobem s přispěním další odborné literatury vytvořil aplikaci Harrisovy matice, prostřednictvím níž rekonstruuje čtyřfázový vývoj, z nichž první dvě - horizont s pyrotechnologickými zařízeními a horizont pohřebiště, patří do raně středověkého období. Po analýze stratigrafie následuje rozbor pohřebiště jako takového z pohledu - úpravy hrobů i obsahu hrobů. Vybraná zjištění ilustruje formou vhodně volených grafů a tabulek. Podrobnějšímu rozboru podrobil esovité záušnice, keramické zlomky z hrobových zásypů a další vybrané nálezy (pochva nože, kamenná odlévací forma). Upozorňuje na problémy s lokalizací záušnic. Všimá si rozdílů v rozdílech v opotřebením záušnic u dospělých a dětí. R. Brejcha dále shromáždil v literatuře rozptýlené informace o nálezech hrobů, lidských ostatků uložených v sídlištních situacích a lidských kostí na celém území Malé Strany, tedy i vně v raném středověku opevněného suburbia. Na tomto základě podrobně sleduje vztahy mezi pohřebními aktivitami a církevními stavbami a v rámci daných možností se pokusil se o rekonstrukci modelu vývoje pohřebních aktivit v tomto prostoru. Předložený souhrn na jedné straně dokládá výjimečnost pohřebiště ve Vratislavském paláci, na straně druhé upozorňuje na nutnost zpřístupnit i další pouze předběžně publikované nálezy.

Zpracování tématu si vyžádalo dílčí úpravu ve struktuře práce oproti zadání, a to v tom smyslu, že před zpracováním pohřebiště ve Vratislavském paláci není předřazena kapitola o stavu poznání pohřbívání v tomto prostoru v kontextu stavu pohřbívání na Pražském hradě. Znalost této problematiky se promítá v dalších kapitolách.

Autor se seznámil s dostupnou literaturou dotýkající se jak raně středověkého pohřbívání v rozsahu potřebném pro zpracování diplomové práce. Využil též literaturu dotýkající se metodiky zpracování pohřebišť. Autor je zorientován v archeologické i antropologické terminologii. Kvalita příloh splňuje požadavky diplomové práce.

Připomínky k obsahu práce a přílohám: Nelze souhlasit s názorem, že technické misky souvisejí se starším sídlištním horizontem, neboť jsou chronologicky mladší komponentou.

V přílohách by stálo za doplnění vyznačení polohy studované lokality na samostatném plánu Malé Strany. V práci není expliitně zmíněn stav dochování a možnosti využití kresebné dokumentace řezů. Užitečný by byl též samostatný seznam fotografií.

Výhrady lze mít též k formální úpravě práce. Zvláště nápadné je kolísání velikosti písma na některých stránkách (viz již str. 1 či Seznam literatury). Prospěla by pečlivější formální a jazyková korektura. Práce obsahuje překlepy, což vadí zvláště v odkazech na přílohy (např. str. 55 obr. 32/má být obr. 31, v odkazu na obr. u hrobu 20 na str. 110-111 vypadla číslice). Zřejmě až při vazbě došlo k prohození stran 144 a 145.

Celkově je však možno konstatovat, že R. Brejcha splnil zadání práce v potřebném rozsahu. Při jejím zpracování projevil vlastní přístupy a stanoviska. Práce je cenným příspěvkem k poznání pohřebních aktivit malostranského suburbia. Rozšiřuje jak možnosti analýzy pohřbívání pražského levobřeží, tak pramennou základnu pro poznání pohřbívání v mladší a pozdní době hradištní. Z tohoto důvodu přes výše uvedené výhrady doporučuji hodnocení výborně.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

1. Jaký je stav dochování kresebné dokumentace řezů, jaké jsou možnosti jejich využití?
2. Jaký je vztah plochy, kterou zaujímá pohřebiště, a severní plochy zkoumané v 1. etapě výzkumu?
3. Co lze na základě výzkumu říci k potenciálním hranicím pohřebiště?

DATUM: 21.5.2012

PODPIS:

Kateřina Tomšová